

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

תוכן

- א. צרת סוטה אסורה טומאה כתיב בה כעריות.....1
- ב. נכנסה עמו לסתר ושהתה עמו כדי טומאה אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה 2
- ג. המחזיר גרושתו מן הנישואין ... מן האירוסין ... אסורה.....3
- ד. אחרי הטמאה לרבות סוטה ... נבעלה ... למיקם עלה בלאו.....4
- ה. היא תועבה ואין בניה תועבין.....6
- ו. אחת כשרה ואחת פסולה אם היה חולץ חולץ לפסולה ואם היה מייבם מייבם לכשרה 6
- ז. מחזיר גרושתו ... היא חולצת צרתה או חולצת או מתייבמת.....7

דף יא.

א. צרת סוטה אסורה טומאה כתיב בה כעריות

מי שזנתה¹ אשתו תחתיו בעדים וברצון, מכיון² שנאמר בה (במדבר ה פסוק יג, כו) וְנִסְתַּרְתָּ וְהָיָא נְטֻמָּאָה וְגו' וְהִיְתָה אִם נְטֻמָּאָה וְתִמְעַל מְעַל בְּאִשָּׁה ובעריות כתיב (ויקרא יח פסוק כד) אֵל תִּטְמְאוּ בְּכָל אֵלֶּה וְגו', משום כך דינה כערוה³ ואם בעלה מת בלא זרע, ונפלה לפני אחיו, דינה ליבום כדין ערוה⁴, והיא וצרתה פטורות מהחליצה⁵, אבל אם ספק זינתה אם לאו, היא חולצת ולא מתייבמת, וצרתה, או חולצת או מתייבמת. וי"א⁶ שאפילו זינתה

¹ שו"ע ונו"כ אבה"ע קעג יא

² בית שמואל שם י

³ ובנ"י הניח בצ"ע אשת כהן שנאנסה אם צריכה חליצה, ולכאורה תמוה הא איתא בש"ס להדיא פ' הע"י דף נ"ה אשת כהן שנאנסה בעלה לוקה עליה משום טומאה דכתיב אחרי אשר הוטמא היינו שנבעלה ובאשת כהן הוי אונס כרצון נשמע אף באונס טומאה כתיב בה א"כ היא וצרתה פטורים מן החליצה כמו זנות ברצון וצל"ע, שוב ראיתי גם ב"ה הרגיש בזה, ואפשר דס"ל דוקא לחומרא הוי אונס בכהן כרצון בישראל ולא לקולא. ב"ש שם

⁴ ועיין במל"מ פ"ו מה' יבום דין י"ט מה דשקיל ומרי בהא וכתב עוד שם נסתפקתי במי שבא על אשת איש דקיי"ל דכשם דאסורה לבעל כך אסורה לבעל אם עבר הבעל ונשאה אחר מיתת הבעל ומת הבעל בלי בנים אם זקוקה ליבם או לא דהא גם גבי בעל כתיב טומאה וכן אם נשאת לאחיו של הבעל ונפלה לפניו ע"ש באורך.

⁵ דעת הר"ף ורמב"ם ורא"ש והה"מ ומור וש"ע, כסוגייתינו.

⁶ דעת הרמ"א שם, כמ"ש בריש סוטה לאחר ולא ליבם והאי בסוטה ודאי כתיבה ושם אלו איתא לבעל כו' אלמא דכל שצריכה גט צריכה חליצה וה"ה לסוטה ודאי ופליגא על סוגיא דיבמות ואזלינן לחומרא רמב"ן

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ודאי, צריכה חליצה. והוא הדין לצרתה, ואין הצרה נפטרת בחליצת הסוטה⁷ ויש להחמיר. אבל אם החלוץ הלך לו, ולא יודע מקומו, או במקום אונס שאין אפשרות בחליצה והוא במקום עגון, או אם נפלה לפני יבם עוזב דת⁸, יש לסמוך על הדעה הראשונה⁹.

ולפוכך מי שיש לו אשה שהמירה, אף על גב דודאי זנתה, צרתה צריכה חליצה, וגם היא עצמה צריכה חליצה לכשתשוב בתשובה, וגם בשעת הדחק אין להקל, אלא אם כבר נשאת היא או צרתה, והמזמרת דאי זנתה קודם מיתת הבעל¹⁰.

אבל אם אינו ידוע אם זנתה קודם או אחר כך, גם אם נשאת אין להם תקנה עד שיחלעו¹¹.

ב. נכנסה עמו לסתר ושהתה עמו כדי טומאה אסורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה

החושד באשתו ואומר¹² לה אל תסתרי עם איש פלוני, ויש עדים שנכנסה עמו בסתר ושהתה עמו כדי טומאה, או שבעלה ראה אותה מתיחדת עם

ורשב"א וע"ש ושם וברא"ש שנדחקו בזה ודברי רא"ש קשין להולמם ודברי הראב"ד נכונים ומוכרחים. ביאר הגר"א. יג

⁷ ב"ש שם יב דלא כב"ה, אול בבית מאיר כתב כדעת הב"ח

⁸ מאחר שעיקר הדין מחלוקת ואם העוזב דת זוקק ליבום הוא ג"כ מחלוקת אולינן לקולא ואינה צריכה חליצה ממנו. וכן אני אומר אם הלך היבם למדה"י אף על פי שלא המיר כיון דהוי שעת הדחק לא חיישי' לסברת המחמיר וכן אם הוא בעיר ואינו רוצה לחלוץ עד שיתנו לו ממון לא חיישינן ל' ונתיר אותה בלא חליצה.

⁹ בתשו' הרדב"ז ח"א סי' רע"ה מובא בפ"ת שם ט"ו כ"כ בית מאיר.

¹⁰ בית מאיר שם שכיון שהמירה ונבעלה לנכרי אין להקל כדעה ראשונה. וכן בנובי"ת קנ מובא בפתחי תשובה שם ה"דאפשר קצת לומר דמה שאמר רב צרת סוטה אסורה דטומאה כתיב בה כעריות היינו דוקא בנבעלה למי שיש לו קדושין אבל לא בביאת נכרי".

¹¹ עיין פתחי תשובה שם מתשו' נו"ב תניינא סי' ק"ן בדבר אשה שהמירה ובעלה מת אחר שהמירה ואחר מיתת הבעל נשאת לערבי ובנימוסיה והיתה עמו עשרים שנה ושוב נשאה לבה לשוב לדת ישראל ושם נשאת לאיש ושוב אחר הנשואין נזכרה כי בעת שמת בעלה נשאר אח קטן והיא זקוקה ליבם ומחמת מורא סכנת נפשות אי אפשר לה לילך למקום היבם וגם היבם א"א לו לילך למקומה ולחלוץ לה כי יש לו סכנה בשובו לביתו מה דינה אם היא מותרת בלא חליצה. והשיב על זה באריכות דאין שום היתר לאשה זו. דמטעם שהיא סוטה אין להתיר שהרי אף אם היתה סוטה ודאי כגון שהיתה נשאת להערבי בחיי הבעל הא הראב"ד מחמיר ולא יחיד הוא בדבר שגם מהר"ם מרושנבורג והמרדכי ותה"ד פסקו כן והרש"ל פ"ק דיבמות סי' ו' הכריח כמותן בראיות נכונות והרמ"א החמיר כוותי' מי יקל ראש אפי' בודאי זינתה (ע' לקמן ס"ק ט') וק"ו בזו שלא נשאת להערבי עד אחר מיתת בעלה ואין מקום לחשבה לסוטה ודאית אלא מטעם ההמרה, והאריך בזה וסיומא דפסקא דהך אשה אסורה לבעלה ותתענן כל ימיה עד שתשיג חליצה מיבמה.

¹² שו"ע נו"כ אבהע"ז קטו ח

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

החשוד¹³, הגם שאינו יודע אם נבעלה, אסורה לבעלה¹⁴, ואסור לבעלה אפילו להתייחד עמה¹⁵, ותצא בלא כתובה ותוספת כתובה, וגם הנדוניא ונכסים שהביאה איתה, הפסידה¹⁶. אולם נכסים שהם בעין כבגדים ותכשיטים לא הפסידה, אך כספים שהביאה הפסידה¹⁷. ואסור לו להתייחד עמה, וכופין אותו להוציאה מביתו.

ודוקא שאמר לה בלשון קינוי שאמר לה אל תסתרי עם פלוני, אבל אמר לה אל תדברי עם פלוני או לא יהא לך עסק עם פלוני לא הוי קינוי¹⁸. וכן אם קינא לה דרך איברים או שאמר לה אל תסתרי כדי שלא יחבקך או שלא ינשקך או שיגע בך בשאר אברי הגוף אף אם נסתרה אינה אסורה¹⁹.

דף יא:

ג. המחזיר גרושתו מן הנישואין ... מן האירוסין ... אסורה

המגרש²⁰ את אשתו בין מן האירוסין²¹ בין מן הנישואין, ונתקדשה לאחר אע"פ שלא נישאת ואע"פ שלא בעלה, וגירשה, או מת, אסורה לחזור לראשון. והרי הוא עובר בלאו של תורה שנאמר (דברים כד פסוק ד) לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי אשר הפטמה וגו', ואפילו אם נתגרשה רק מכת קול בעלמא²² שיצא עליה שהיא מקודשת²³ בין שהיה קול מראשון ובין שהיה קול משני.

¹³ בזמן הזה שאין השקאת מים גם בלא עדים נאסרה עליו וממילא אין לה כתובה. ח"מ שם לד. וב"ש שם לו. וכ"מ ברמ"א שם קעה ז.

¹⁴ לשון הרמב"ם ה"ו אסורה על בעלה עד שישקנה מי המרים וכו' והיום שאין שם מי סוטה נאסר' עליו איסור עולם ותצא בלא כתובה ח"מ שם לא

¹⁵ סי' ו סעי' טו וסי' קעה סעי' א ובית שמואל שם

¹⁶ כיון דהיא גרמה לאסור עליו. הרי מעשי' הרעים גרמו לה ליאסר. ב"ש קמו לד

¹⁷ חי' רע"א שם.

¹⁸ ח"מ שם לב

¹⁹ פתחי תשובה שם סי' ו ס"ק יג בשם הבר"י וערוך השלחן שם סעי' יא

²⁰ שו"ע ונו"כ אבהע"ז י, א וחלקת מחוקק ס"ק א קרבן נתנאל פ"א דיבמות אות יג

²¹ כ"כ במנחת חינוך מצוה תקפ אות א

²² כיוון שאין כולם יודעים שהנירושין אינם אלא לקווא דמילתא מתמת הקול ואפילו אם יכריזו אינו מועיל כיון שיש שימעו מהגט ולא ישמעו את ההכרזה (ח"מ שם וב"ש שם ס"ק ב בשם שו"ת הרא"ש כלל לה)

²³ עיין כנסת הגדולה הגהות ב"י אות ב שהביא משם שו"ת הרשב"א שחולק ע"ז וס"ל דכל שאינה צריכה מן הדין גט מן הראשון מותרת לחזור לו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

בספק גירושין²⁴ לראשון או ספק קידושין לשני, אסור להחזירה מספק איסור²⁵.

זינתה עם אחר כשהיא גרושה²⁶, הרי זו מותרת לחזור לבעלה, שנאמר (שם פסוק ב) וַיִּצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהִלְכָה וְהִיטָה לְאִישׁ אֲחֵר, הווייתה לאיש אחר שהיא הקדושין, היא שאוסרת אותה על בעלה לחזור לו.

וכן אם זנתה עם אחד, ונתקדשה לאחר, וגירשה, מותרת לחזור לראשון, אפילו היתה מיוחדת לו תחילה, והיתה לו לפילגש²⁷.

ד. אחרי הוטמאה לרבות סוטה ... נבעלה ... למיגם עלה בלאו

ובכלל לאו הנזכר, שנאמר במחזיר גרושתו מן הנשואין²⁸, נכלל גם שכל אשה שזינתה²⁹ תחת בעלה נאסרה על בעלה, ולוקה עליה שנאמר אַחֲרֵי אֲשֶׁר הִטְמְאָה וְגו', והרי נטמאה, אלא אם כן היתה אשת ישראל שנאנסה.

י"א³⁰ שאין מוציאים אותה מבעלה אלא ע"י טומאה, אפילו לא ראו כמכחול בשפופרת, מאחר שראו אותם דבוקים זה בזה ונוהגים כדרך המנאפים. וי"א³¹ שאפילו אם לא היה עדי טומאה אם היה קול, עם עדי כיעור, מוציאים אותה מבעלה אם אין לו בנים ממנה. אבל בעד אחד אפילו

²⁴ שם

²⁵ ואם גירש אדם את אשתו והחזירה ועד אחד מעיד שבינתיים נשאת לאחר וגירשה והבעל אינו יודע יש לחוש לדברי העד ולא אמרינן דהוי דבר שבערוה שאין נאמן בפחות משתיים, דאיסור מחזיר גרושתו אינו ערוה והבי"ד צריכים לעשות השתדלות לברר הדבר. ומ"מ יש עצה שיתן הבעל גט על תנאי שאם נשאת לאחר בינתיים הרי זה גט ואם לאו הגט בטל ומותרת לדור איתו ממ"נ שאם נשאת לאחר ונתגרשה בינתיים, א"כ חל הגט ואין איסור מחזיר גרושתו דהכל מודים שבבעילה בלא קידושין אינו לוקה, ואיסור פילגש אין כאן כיון שהוא דרך נישואין ואסורה לכל העולם מצד איסור אשת איש שמא הגט בטל ולענין איסור דרבנן נוכל לסמוך דכל שקרוב הדבר דלא יבורר ספיקא דרבנן לקולא. (שערי דיעה ח"ב סי' קל)

²⁶ ואם נתקדשה לקמן ומת מותר לחזור לבעלה הראשון שאין בקידושי קמן כלום (אפי' זוטרי ס"ק א)

²⁷ שו"ע שם ופתחי תשובה ס"ק ב

²⁸ ברמב"ן בשכחת הלאוין מצוה יד מנה דין זה ללאו בפני עצמו ועיין בשורש החמישי

²⁹ רמב"ם הלכות גירושין פרק יא הלכה יד

³⁰ שו"ע ונו"ב סי' קעח סעי' טז והוא דעת הרמב"ם וה"ג ור"י ור"ת (ב"ש שם ס"ק ד) אבל בעידי כיעור ואפילו בקלא דלא פסיק אין מוציאים מהבעל (אבני נזר אבה"ע"ו סי' כד) ועיין ב"י שכתב דברוב הארצות מורים כדיעה זי.

³¹ רמ"א סי' יא סעי' א והוא שימת השאלות פ' פנחס שאילתא קלד לפי פי' הרא"ש מובא בב"י שם סי' יא ועיין אבני נזר שם שהביא ראיה משו"ת הרא"ש כלל לב סי' מו שכך ס"ל לרא"ש להלכה וכן דעת רש"י יבמות דף כד לפי פי' הרמב"ן שם ועיין בשאלת דוד סי' א אות ב.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

עם קול או עדי כיעור לחוד או קול לחוד אין מוציאין מן הבעל. וי"א³² שבעדי כיעור לחוד מוציאים מהבעל אם אין להם בנים³³, וכן אם ראה הבעל דבר מבוער והיה קול שלא פסק³⁴, אבל אם היה לה בנים או בקול לחוד, או ראיית הבעל דבר הכיעור ואין קול, אפילו אין לה בנים אין מוציאים ממנו. וי"א³⁵ שאף בקול לחוד מוציאין מהבעל באין להם בנים, אבל בעדי כיעור לחוד אין מוציאין³⁶.

וכיצד הם עידי כיעור כגון שנכנסו אחריו ומצאוה עומדת מעל המטה והיא לובשת המכנסים³⁷ או חוגרת אזור, או שמצאו רוק לח³⁸ למעלה בגג הכילה שעל המיטה³⁹ או שראו מקום המנעלים הפוכים⁴⁰, או שהיו יוצאים ממקום אפל שאין רגל אדם מצויה שם⁴¹, או מעלים זה את זה מן הבור וכיוצא בו, או שראוהו מנשק ע"פ חלוקה, או שראו אותם מנשקים זה את זה, או שנכנסו זה אחר זה והגיפו הדלתות במנעול וכיוצא בדברים אלו לפי ראות עיני הדיינים⁴².

וכיצד הוא הקול שרננו העיר עליה ועל הנטען וים ומחצה או יותר, ואפילו שלא הוחזק בבי"ד⁴³, ואמרו פלוני זינה עם פלונית⁴⁴, ולא פסק הקול ולא היו לה או לו או לבעל אויבים שמעבירים

³² שיטת השאילתות שם לפי ר"ת והר"מ מובאים בבי"ש

³³ זו דעת הטור והב"ח, ומהרש"ל הקשה על הטור שכיון שלדעת השאילתות עדי כיעור כעדי טומאה א"כ אפילו יש לה בנים תצא ועיין בחזו"א ליקוטים אבה"ע סי' א אות ג דכתב דאין עדי כיעור ממש כעדי טומאה אלא דמשום לעז החמירו להחשיבם כך ולהכי ביש לה בנים לא תצא שלא להוציא לעז על הבנים

³⁴ אבני נזר שם ודלא כבי"ש ס"ק יב שבראה הבעל הכיעור אפילו בלא קול תצא לדעת השאילתות

³⁵ דעת רש"י שם לפי פי' הרשב"א בתשובה מובא בבי"ש שם ועיין אבני נזר שם אות ד

³⁶ ערוך השלחן שם סעי' ה

³⁷ ברש"י יבמות כד ע"ב ד"ה סיגר "הוא כעין מכנסים שהיו הנשים חוגרות לצניעות" ובד"ה רוכל פי' "מבוער הדבר שלא התירתו מעליה אלא לזנות" ובמאירי שם כתב "והוא בגד שהנשים חוגרות לצניעות והוא אצל הנשים כמכנסים לאנשים והדבר מוכיח ביותר שלזנות התירתהו"

³⁸ שכיון שהוא לח תלינן שהוא מהבועל ולא מבעלה (ערוך השלחן סעי' ד)

³⁹ ועיין מאירי יבמות כד ע"ב וז"ל "ולי נראה לפרש ברוק זה שהוא כנוי לדבר אחר ולמעלה לאו דוקא אלא ככילה שאפשר שקנה בה והוא שאמרו בתלמוד המערב רוק על גבי מטתו"

⁴⁰ עיין מאירי שם וז"ל "ר"ל שפניהם למטה בקרקע ושוליהם למעלה ותחת המטה פירושו מאחוריה לצד רגלי המטה שנראה שהסירן מעל רגליו בעודו עליה ונפלו בקרקע הפוכות וכו' ושאל בה ניהוי דמאן ניהו כדי לברר הענין ותירץ בה מקום מנעלים הפוכים ופירשו בה כגון שהיה שם עפר תיחוח ונמצא בעפר צורת פני המנעל כמי שנעץ רגליו בשעת מעשה ויש מפרשים שמצא מנעלים שלה כנגד מטתו של בעל ומפני שמן הסתם מטת הבעל חשובה יותר השכיבתו לשם וכן עיקר וזהו שבלשון תלמוד המערב אמרו סנדלה לפני מטתו כעור הדבר תצא"

⁴¹ פתחי תשובה ס"ק ו

⁴² רמ"א שם

⁴³ בית שמואל שם ס"ק יב

⁴⁴ אבל קול על דברי כיעור אינו נחשב קול שב יעקב סי' ו שו"ת הרמ"א סי' יב שו"ת מהרש"ל סי' לג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

את הקול, והקול לא יצא מעידי הכיעור⁴⁵. אבל אם לא היה שם רינה לדבר זה בעיר⁴⁶, או שפסק הקול שלא מחמת יראה⁴⁷, אינו נחשה כקול.

ה. היא תועבה ואין בניה תועבין

המחזיר גרושתו משנשאת⁴⁸, אפילו במזיד ובמקום שיש חיוב מלקות, הולד כשר שהרי אינה ערוה.

ו. אחת כשרה ואחת פסולה אם היה חולץ חולץ לפסולה ואם היה מייבם מייבם לכשרה

מי שהיו⁴⁹ לו נשים רבות, ומת ולו אח, ביאתה או חליצתה של אחת מהם פוטרת כולן, ואין היבם יכול לייבם אלא אחת מהן. היו בהן פסולות לכהונה, כגון גרושה או חללה, אם בא לחלוץ אינו חולץ אלא לפסולה ולא לכשרה. שהרי חלוצה אסורה לכהן, וכיון שיכול לפוטרה באופן שלא יפסול אותה לכהונה למה יפסול אותה שלא לצורך, שהרי כשיחלוץ לשנייה שהיא כבר פסולה לכהונה יפטור גם את זו⁵⁰. וכופין אותו לחלוץ לפסולה, ואם עובר מנדין אותו, ואם התרו למלקות מלקין אותו⁵¹. וי"א⁵² שאין כופין אותו על כך.

⁴⁵ בית שמואל שם ס"ק ט

⁴⁶ זהו דעת הרי"ף והרמב"ם ובה"ג הנ"ל שמהבעל אין מוציאין אלא בעידי טומאה ומהנמטען מוציאין בעידי כיעור וקלא דלא פסק אבל אם חסר אחד מאלו דהיינו או שאין קול או שאין עידי כיעור אף אם אין לה בנים לא תצא מהנמטען (אבני נזר שם סי' כד) וכן דעת הרא"ש בדעת השאלות הנ"ל שבזה אין חילוק בין הבעל לנמטען ובעיני עדי כיעור וקלא דלא פסיק כשישתו גבי הבעל ועיין בשאלת דוד סי' א אות ב

⁴⁷ שאם יש רגלים לדבר שפסק מחמת יראה נחשב קול שלא פסק

⁴⁸ רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק טו הלכה ב

⁴⁹ שו"ע ונו"כ שם א – ב

⁵⁰ לבוש. כאן שנה רבי לא ישפוך אדם מי בורו ואחרים צריכין להם פי' אף על פי דלדידה אין צריך בזה מ"מ לא יגרום היזק לאחרים וטוב שיחלוץ להפסולה בלאו הכי לכהונה (כתב) הרבינו ירוחם בשם הרמ"ה דמנדין אותו על כך. מ"ז שם ב

⁵¹ ב"ש ב. וא"י לו יהא דדין גמור הוא מה"ת וכי עדיף מעשה ד"ת שבתר שעבר אין מלקין אותו וצ"ע. בית מאיר שם.

⁵² באר היטב שם ב בשם הכנה"ג

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ז. מחזיר גרושתו ... היא חולצת צרתה או חולצת או מתייבמת

למרות שמי⁵³ שהיתה אסורה על בעלה באיסור לאו או עשה, אם מת יוכלה להתייבם אם אינה אסורה על היבם⁵⁴, המחזיר גרושתו משנשאת, שעבר על לאו דלא יוכל בעלה הראשון לשוב לקחתה, ומת, חולצת דוקא, ולא מתייבמת, שכיון שנאסרה לאחיו ע"י שנשאה איש אחר, ק"ו שנאסרה גם על היבם, שאם בבעל שהיתה מותרת לו נאסרה, ביבם שהיתה אסורה עליו בחיי בעלה, וכיון שנאסרה לו שוב לא הותרה, אבל חליצה צריכה כיון שקידושין תפסו לאחיו בה⁵⁵. וחליצתה פוטרת צרתה⁵⁶, ואם לא חלצה צרתה או חולצת או מתייבמת.

⁵³ שו"ע ונו"כ שם ב

⁵⁴ כגון שהיה אחיו כהן גדול וקדש אלמנה ומת, או שהיה אחיו ממזר ונשא ישראלית ומת ונפלה הישראלית לפניו, הרי היא זקוקה לו, דכיון שלא היתה אסורה לבעלה אלא בלאו תפסי קידושין וכל שכן בעשה או שניה, וליבם הרי היא מותרת, וכיון שמותרת ליבם יכול ליבם אותה. לבוש שם

⁵⁵ וגם לו לא נאסרה משום גרושת אחיו דתוקמה עליה באיסור גרושת אח לפוטרה בלא חליצה, כיון שבמיתת אחיו לא היתה גרושת אחיו אלא היתה אשת אחיו ובאיסור לאו וק"ל מיתה מפלת והיא חולצת.

⁵⁶ הרב המגיד יבום וחליצה פרק ו הלכה יג ומדמה דין של זו לאלמנ' לכ"ג והב"י והכ"מ הקשו עליו איך מדמ' אלמנ' לכ"ג בשלמ' אלמנ' לכ"ג איכא עשה ול"ת אבל מ"ג ליכא אלא לאו, עוד הקשה למה הצרה נפטרה בחליצה של זו דהא בעלמא ס"ל להרמב"ם כשהיא מחייבי לאוין לא נפטרה הצרה בחליצה של זו, אולם מחזיר גרושתו היא גרוע טפי, דחייבי לאוין ק"ל מדאורייתא חזיא לביאה אלא רבנן גזרו ביאה הראשונ' אמו ביאה שני' ומדאורייתא הוי לן למימר דאתי עשה דיבום ודחה הלאו, אבל מחזיר גרושתו מק"ו ילפינן דאסורה ליבום א"כ מדאורייתא אסורה ליבום תו ליכא למימר דעשה דוחה הלאו א"כ הק"ו למאי אתי דהא ליבם אסורה אם לא במקום מצוה ואתי הק"ו דאסורה במקום מצוה מ"ה דמי' לאלמנ' לכ"ג דהיא ג"כ מדאורייתא לא חזי ליבם משום דאיכא עשה ול"ת ואתי מדרב גידל דצריכי' חליצה מדכתב ועלתה יבמתו השערה כן הוא במחזיר גרושתו דלא חזי ליבום וצריכה חליצה, מ"ה נפטרה הצרה משום דהתור' כתב בפירוש דעלתה לחליצ' וכן אלמנה לכ"ג נפטרה הצרה. ב"ש שם ד